

Presă și informare

Tribunalul Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 73/22
Luxemburg, 4 mai 2022

Hotărârea în cauza T-718/20,
Wizz Air Hungary/Comisia (TAROM – ajutor pentru salvare)

Tribunalul confirmă decizia Comisiei privind aprobarea ajutorului pentru salvare de 36 660 000 de euro acordat de România companiei aeriene TAROM

Acest ajutor este compatibil cu piața internă deoarece vizează evitarea dificultăților sociale pe care o întrerupere a serviciilor TAROM ar risca să le determine pentru conectivitatea unor regiuni ale României

La 19 februarie 2020, România a notificat Comisiei Europene un plan de ajutor pentru salvarea TAROM, o companie aeriană română care își desfășoară activitatea în principal în transportul național și internațional de pasageri, de mărfuri și de curierat. Măsura notificată era constituită dintr-un împrumut pentru finanțarea nevoilor în lichidități ale TAROM, în cuantum de aproximativ 36 660 000 de euro, rambursabil la sfârșitul unei perioade de șase luni, cu posibilitatea unei rambursări parțiale anticipate.

Fără a deschide procedura formală de investigare prevăzută la articolul 108 alineatul (2) TFUE, prin Decizia din 24 februarie 2020¹, Comisia a calificat măsura notificată ca fiind ajutor de stat compatibil cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) TFUE și al Orientărilor privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate².

Compania aeriană Wizz Air Hungary Zrt. (denumită în continuare „reclamanta”) a introdus o acțiune în anulare împotriva acestei decizii, acțiune **care este respinsă** de Camera a zecea extinsă a Tribunalului. În hotărârea pronunțată, instanța aduce precizări cu privire la examinarea compatibilității ajutoarelor pentru salvare și restructurare cu piața internă în raport cu condiția prevăzută de orientări potrivit căreia asemenea ajutoare trebuie să contribuie la un obiectiv de interes comun. Tribunalul analizează de asemenea, în mod inedit, condiția „pentru prima și ultima dată” a ajutoarelor pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate, prevăzută de aceleași orientări.

Aprecieria Tribunalului

Tribunalul respinge, în primul rând, motivele de anulare întemeiate pe o eroare de drept pe care Comisia ar fi săvârșit-o prin faptul că a decis să nu deschidă procedura formală de investigare, în pofida îndoielilor pe care ar fi trebuit să le aibă în cadrul aprecierii preliminare a compatibilității ajutorului notificat cu piața internă.

În această privință, reclamanta a susținut în special că această constatare a compatibilității ajutorului notificat cu piața internă era contrară față de două dintre condițiile prevăzute de orientări pentru ca un ajutor pentru salvare în favoarea unei întreprinderi aflate în dificultate să poată fi considerat ca fiind compatibil cu piața internă, și anume 1) condiția referitoare la contribuția măsurii de ajutor la un obiectiv de interes comun și 2) condiția „pentru prima și ultima dată” a ajutoarelor

¹ Decizia C(2020) 1160 final a Comisiei din 24 februarie 2020 privind ajutorul de stat SA.56244 (2020/N) – România – Ajutor pentru salvare în favoarea TAROM (JO 2020, C 310, p. 3).

² Orientări privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate (JO 2014, C 249, p. 1, denumite în continuare „orientări”).

pentru salvare și restructurare. Potrivit reclamantei, nerespectarea condițiilor menționate ar fi revelator de îndoieli care ar fi trebuit să determine Comisia să deschidă procedura formală de investigare.

Mai întâi, Tribunalul amintește că, atunci când un ajutor notificat ridică îndoieli privind compatibilitatea sa cu piața internă, Comisia are obligația să deschidă procedura formală de investigare.

În continuare, în ceea ce privește prima condiție aplicabilă ajutoarelor pentru salvare și restructurare, a cărei încălcare a fost invocată, și anume cea referitoare la urmărirea realizării unui obiectiv de interes comun, Tribunalul arată că din cuprinsul punctului 43 din orientări reiese că, pentru a fi declarat compatibil cu piața internă în temeiul orientărilor, ajutorul notificat trebuie să urmărească realizarea unui obiectiv de interes comun, în sensul că acesta vizează prevenirea unor dificultăți sociale sau remedierea unei disfuncționalități a pieței. Această constatare este confirmată la punctul 44 din orientările menționate, potrivit căruia statele membre trebuie să demonstreze că falimentul beneficiarului ar putea să genereze o dificultate socială gravă sau o disfuncționalitate puternică a pieței, printre altele arătând că există un risc de perturbare a unui serviciu important care este greu de reprodus și în cazul căruia ar fi dificil ca un concurent să ia locul beneficiarului.

Potrivit Tribunalului, din cuprinsul punctelor menționate din orientări rezultă că, deși statul membru în cauză trebuie să demonstreze că ajutorul vizează prevenirea unor dificultăți sociale sau remedierea unei disfuncționalități a pieței, **nu are obligația să demonstreze că, în lipsa măsurii de ajutor, s-ar produce în mod necesar anumite consecințe negative, ci doar că acestea riscă să se producă.**

În ceea ce privește chestiunea dacă Comisia ar fi trebuit să aibă îndoieli cu privire la existența unui risc ca, în lipsa măsurii de ajutor notificate, să se producă dificultăți sociale sau o disfuncționalitate a pieței sau cu privire la faptul că această măsură urmărește prevenirea apariției sau remedierea lor, Tribunalul constată că, ținând seama de starea inadecvată a infrastructurilor rutieră și feroviară din România, Comisia avea dreptul să considere că **conectivitatea regională prin intermediul rutelor aeriene interne și conectivitatea internațională asigurate de TAROM constituiau un serviciu important, a cărui perturbare risca să determine grave dificultăți sociale** sau să constituie o disfuncționalitate a pieței, în sensul punctului 44 litera (b) din orientări.

În acest cadru, Tribunalul precizează în plus că, deși în cadrul examinării existenței și a legalității unui ajutor de stat poate fi necesar ca, eventual, Comisia să nu se limiteze la examinarea elementelor de fapt și de drept care i-au fost aduse la cunoștință, din această constatare nu se poate deduce că aceasta are obligația să investigheze, din proprie inițiativă și în lipsa oricărui indiciu în acest sens, toate informațiile care ar putea prezenta o legătură cu cauza cu care este sesizată, chiar dacă asemenea informații s-ar afla în domeniul public.

Având în vedere aceste precizări, Tribunalul, examinând diferitele argumente invocate de reclamantă, concluzionează că acestea nu sunt de natură să repună în discuție analiza Comisiei care confirmă importanța TAROM pentru conectivitatea unor regiuni ale României, precum și impactul semnificativ pe care o disfuncționalitate a acesteia l-ar fi avut asupra acestor regiuni. Rezultă că **Comisia a putut, fără să aibă îndoieli, să concluzioneze doar pe acest temei că ajutorul notificat îndeplinea cerințele** prevăzute la punctele 43 și 44 din orientări.

În sfârșit, în ceea ce privește a doua condiție aplicabilă ajutoarelor pentru salvare și restructurare a cărei încălcare a fost invocată de reclamantă, și anume condiția „pentru prima și ultima dată”, Tribunalul amintește că, potrivit punctului 70 din orientări, asemenea ajutoare trebuie să fie acordate întreprinderilor aflate în dificultate doar pentru o singură operațiune de restructurare. În acest context, punctul 71 din orientări prevede în special că, atunci când o întreprindere a mai primit anterior un ajutor pentru salvare sau de restructurare, Comisia nu va autoriza ajutoare noi decât dacă au trecut cel puțin de 10 ani (1) de la acordarea ajutorului anterior, (2) de la încheierea perioadei de restructurare anterioară sau (3) de la oprirea punerii în aplicare a planului de restructurare anterioară.

În această privință, Tribunalul observă că, deși TAROM a beneficiat până în anul 2019 de punerea în aplicare a unui ajutor de restructurare sub forma unui împrumut și a mai multor garanții referitoare la alte împrumuturi subscrise de aceasta, nu este mai puțin adevărat că acest ajutor fusese acordat între anii 1997 și 2003 și că garanțiile aferente împrumutului fuseseră toate solicitate imediat după acordarea lor. Întrucât transferul efectiv de resurse nu este decisiv pentru stabilirea datei acordării ajutorului, prima ipoteză prevăzută la punctul 71 din orientări, și anume curgerea unui termen de cel puțin 10 ani de la data acordării ajutorului de restructurare anterior era, în consecință, demonstrată.

În ceea ce privește a doua și a treia ipoteză prevăzute la punctul 71 din orientări, și anume trecerea a cel puțin 10 ani de la încheierea perioadei de restructurare sau de la oprirea punerii în aplicare a planului de restructurare anterior, Tribunalul arată că **noțiunea de „perioadă de restructurare” se referă la perioada în care sunt luate măsurile de restructurare**, care este, în principiu, distinctă de cea în care este pusă în aplicare o măsură de ajutor de stat aferentă acestor măsuri. Or, fără a respecta sarcina probei care îi revenea în această privință, reclamanta nu a prezentat niciun element de probă sau indiciu potrivit căruia perioada de restructurare anterioară s-ar fi încheiat cu mai puțin de 10 ani înainte de acordarea măsurii de ajutor notificate.

În ceea ce privește noțiunea de „plan de restructurare”, Tribunalul precizează în plus că faptul că un ajutor de restructurare este legat de un plan de restructurare nu are semnificația că acest ajutor, ca atare, face parte din planul de restructurare respectiv, existența acestuia din urmă constituind, dimpotrivă, o condiție esențială ca un asemenea ajutor să poată fi considerat compatibil cu piața internă. Astfel, Tribunalul respinge deopotrivă argumentul reclamantei potrivit căruia împrejurarea că ajutorul de restructurare acordat TAROM între anii 1997 și 2003 a fost pus în aplicare până în anul 2019 ar avea semnificația că planul de restructurare, care era legat de acest ajutor, a avut de asemenea o durată până în anul 2019.

Având în vedere cele ce precedă, Tribunalul respinge și criticile reclamantei întemeiate pe săvârșirea de către Comisie a unei erori de drept prin faptul că nu a deschis procedura formală de investigare, în pofida îndoielilor pe care ar fi trebuit să le aibă cu ocazia aprecierii preliminare a condiției „pentru prima și ultima dată” a ajutoarelor pentru salvare și restructurare.

În al doilea rând, Tribunalul **respinge** motivul întemeiat pe încălcarea obligației de motivare ce revine Comisiei și, în consecință, **acțiunea în totalitate**.

MENȚIUNE: Împotriva deciziei Tribunalului se poate declara recurs la Curte, numai pentru motive de drept, în termen de două luni și zece zile de la comunicarea acesteia.

MENȚIUNE: Acțiunea în anulare are ca obiect anularea acelor acte ale instituțiilor Uniunii care sunt contrare dreptului Uniunii. Cu respectarea anumitor condiții, statele membre, instituțiile europene și particularii pot sesiza Curtea de Justiție sau Tribunalul cu o acțiune în anulare. Dacă acțiunea este întemeiată, actul este anulat. Instituția autoare a actului trebuie să ia măsuri pentru a elimina eventualul vid juridic creat prin anularea acestuia.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Tribunalului.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 5536